

trakom spodaj in zgoraj rana trdno povije; cepivnega voska tu ni treba. Če popek raste, se divjak dober palec nad rastečim popkom tako prekoma odreže, da rana na nasprotno stran popka pride, in še le drugo leto, ko je iz popka močna mladika izrastla, se konček divjaka blizo cepa vprek odreže, in rana zamaže.

Pred kresom se to dela s starim nevelim, po kresu pa z novim popkom; prvi bo še tisto leto, drugi pa prihodnjo spomlad gnal, če se je prijel. Kar se pa pred kresom popkova, če je buda zima, take mladike rade pozebejo, ker so še prenežne. S popkom se cepi v mužno ali sočno drevje, tedaj od sv. Florijana do sv. Mihela. Za tako cepljenje so najpripravniji divjaki, ki so debelost gosjega peresa dosegli.

S popkom cepiti so te-le dobrote: V divjak se mala rana naredi, ki brž zaraste; se zamore vsako pleme sadnega drevja na tak način zlahniti in zraste lepo drevo. Breskve, marelice in nizoka drevesa se večidel s popkom cepijo; če se kateri popek ni prijel, se da ponoviti še tisto leto, ako je drevje še zadost muževno. S popkom ena oseba na dan več sto dreves pocepi. Najbolje s popkom cepiti je po jutrih in večerih, posebno pa če je poprej topli dež bil in sicer v mladiko, ki je v tistem poletju zrastle; v vročini in vetrovju pa ne gre popkovati. Popki se na severni strani divjaka vtisnejo, da jih pregorko sonce ne posuši, ali pa se veja postavi, da popku senco dela.

Dokler popek ne izraste, se ne smejo divjaku ne vejice ne vrh odrezati, da se sok v divjaku ne overa. Kdor hoče divjaka visoko cepiti, mora popek na tisti strani vtisniti, kder bo v najlepši vrh izrastel, da bo drevo lepe podobe. Ako je divjak zakrivljen, se naj popek tam in tako vtakne, da bo po tem drevo gladko in ravno zrastle. Popopkovanje je treba hitro opraviti, posebno pri koščnem sadju, ker se popki brž posušijo. Ktero drevje prej v sok prihaja, tisto se mora prej cepiti, tako najpoprej: črešnje, breskve, marelice, slive; po tem peškani sad in sicer najpred poletni, za tim jesenski, zadnjič pa zimski. Jablane in bruške se zamorojo v mlado pa tudi v starejo gladko kožo popkovati, a koščeni sad pa samo v mlado kožo cepiti. (Dalje.)

Pripravljanje ovčjega sira.

Mleko, iz kterege je posneta smetena in katero ne sme biti pregosto, se sgreje v kotlu in prav dobro zmeša s siriščem. Sirišče se pripravlja tako, da se voda do vrelega sgreje, dobro osoli in ko spet mrzla postane, da se v njo vrže sirišnik (telečji želodec). Od te tekočine se primeša za žlico mleka. Ko se je sirišče z mlekom dobro premešalo, mora mleku tako dolgo stati, dokler se ne osiri.

Ako hočemo da dobí sir posebno dober okus, se mora vsak drugi dan posneta smetena iz onega mleka, katero se je zvečer poprej nadojilo in taki sgrelo. Po tem se spet ravna, kakor je že rečeno.

Če bi se vendar bati bilo, da bi prej sgreto mleko v veliki vročini lahko okisnola, se mora nekoliko ravno poprej nadojenega črstvega mleka hitro sgreto in med drugo mleko zmešati.

Ko se je sir že napravil, se mora dobro zgnjesti in vložiti v male luknjaste posode, da odteče sirotka; v tej posodi, ktera tudi da ono podoba, katero sicer dati hočemo, ostane sir tako dolgo, dokler ni tako trd, da se lahko dene na slamo; mora se vendar vsak dan večkrat obrniti. Po tem se sir mora osoliti in se hrani na lesah (pletenicah) v črstvem zraku, kder se mora vsako jutro in večer obračati tako dolgo, dokler ni popolnoma suh in potem se še le vloži v soleno vodo, kder se spet tako dolgo moči, dokler v njega ubodjena igla več ne stoji; zdaj se namaže z oljem in žganico se vloži v kamnene posode, se dobro zaveže in se postavi na suho mesto. V enem mesecu je sir iz ovčjega mleka na ta način popolnoma in dobro napravljen in se lahko proda v zlo oddaljene kraje in druge dežele.

Dopisi.

Od sv. Jurja pod Rifnikom 17. maja 1870. — V našem kraju se je letošnje spomlad prikazalo čudovito veliko kebrov (hroščev), tako, da se je zares bati, da bode ta mrčes mladike na hrastju in drugem hostnem drevju ogu-

lil, in na sadnem drevju, katero res tako lepo cveti, nezmerno škodo napravil in po takem cenó usnja zvišal, in pri sadnem pridelku veliko škodo napravil.

Srčno in živo zahvalo vemo našemu županu gosp. dr. Ipaveu, da je spoznavši bližajočo se nevarnost, precej po g. učiteljih dal otrokom zapovedati, da naj marljivo kebre lovijo in jih njemu prinašajo. Dal je tudi oklicati, da naj kmetje kebre loviti dajo in jih pokončajo.

Vse to ni bilo brez uspeha. Otroci so mu nanosili do denašnjega dné 173 bokalov kebrov, ktere po 2 kr. bokal plačuje.

Vsak bokal 520 kebrov šteje, nabralo se je tedaj 89.960 kebrov. Vsaka babica leže, kakor „Praktischer Landwirth“ od 16. maja 1870 št. 10 po Pöppig-u trdi, po 400 jaje*). Stavimo, ko bi bila od vseh teh kebrov polovica babic, tak se je s tem črez 17 milijonov kebrovih jaje pokončalo.

Škoda, katero kebre hostnemu in sadnemu drevju napravljajo, je vsakemu znana. Posnemajte tedaj g. župani, učitelji in kmetji ta lepi izgled.

Iz Ptujske okolice meseca majnika. — Kako malo uro niže Ptuja pri veliki cesti stoji deska z napisom: Ortschaft: St. Marxen. Kraj: markovsee. Gemeinde: St. Marxen. Srenja: markovska. Polit. Bezirk: Pettau. Polit. Okraj: ptujski. — Ko se sprehajaje oni deski približujem, mi nasproti ženeta dva možaka neko kravo, ki naenkrat začne divjati in oba čvrsta možaka vlačiti. Gledam in mislim, kje bi bilo kako strašilo; mene se, mislim, gotovo ni ustrašila; hitro mi prifrči hrošč mimo uha, samo eden in letos prvi, in tako male živalice se gotovo krava tudi ne ustraši; približam se oni deski in možema, in zdaj pride v misel, da mora gotovo ona deska biti strašilo, na kateri so imena pisana, skovana po nemškutarški gramatiki. — Dvesto stopinj niže onega strašila stoji kažipot z napisi: Nach Pettau — Nach Ankenstein — Nach Sauritsch. Pred kratkim me je obiskal mili prijatelj, ki je imel „kužeka“ kre se. Psek leti pred nama, in ko pride do onega kažipota, se ustavi, gleda napisana nemška imena, dela učeni obraz, kakor da bi hotel nama kaj raztolmačiti, pa hitro začne z glavico kimati, na naju se oziraje, in kaj nama je hotel povedati? — gotovo, da celo njemu ta reč ne gre v glavo.

Da nemškutarjem slovenski kruh dobro tekne, je znano in očitno kakor beli dan; kako pa se oni potegujejo za napredek naroda, med katerim živijo? Sicer mali dokaz temu, vendar črno na belem, so nove deske pri vesnicah, ki nam kažejo njihova imena. Tu vidimo razun prejšnega „markovsee“: Kraj: nove ves, ali Kraj: Pukovce, Srenja bukovska, ali Kraj: spiechle, Srenja spuhlska. Ali ni to očitviden dokaz, da se naš jezik očitno zasmehuje?! Bog vari, svojega bližnjega sovražiti ali zaničevati, vendar milo se mi stori, kadar vidim ali srečam človeka, kteremu slovenska kri teče po žilah, on pa se šteje k olikanum (?) nemškutarjem. Takrat mi pridejo vselej na misel besede: Kdor zaničuje sam sebe, podlaga je tujevci peti.

Politični ogled.

Njih Veličanstvo cesar je z jednim patentom razpustil državni zbor, z drugim pa vse deželne zборе z v un českega, ob enem s tema patentoma je „Wien. Zeitung“ prinesla tudi še tretje važno pismo g. ministerskega predsednika Potockija, v katerim je cesarju svetoval ravno rečene odloke.

Priprave za volitve v deželne zборе se morajo taki začeti, kedaj se vendar spet snidejo deželni zbori, bode odločil cesar.

Ko smo ta cesarska patenta brali in pismo predsednika ministerstva, smo bili taki prepričani, da se ministra — Potocki in Petrino — ki sta bila v Pragi, nista pogodila s Čehi in moramo reči, da zlo obžalujemo, da se ni napravila sprava med avstrijskimi narodi, in da smo več pričakovali od Potockija, kakor bomo res dobili — —. Znano je dovolj, da so Čehi pred vsem drugim zahtevali, da se naj vezdajni česki deželni zbor razpusti, da se naj z nova voli in da se hočejo v deželnem zboru sniti in pred vsem drugim napraviti novi volilni red za deželni zbor, ker vezdajni volilni red jim celo ne zadostuje. — Tudi nam ne.

*) Številka se mi zdi prenapeta, in neki drugod sem bral, da kebrova babica le 30—40 jaje izleže. Nič ne dene, pri vsem tem se je le dosti jaje tega mrčesa pokončalo. Pis.

Dalje se pravi, da Čehi decemberske ustave ne pripoznajo, in da zato nočejo nikakor iti v državni zbor, v katerem bi se naj po tej ustavi postavodajstvo nadaljevalo.

Ministra českých pravičniků tjrjatev nista hotela spolniti, iz česa se vidi, da se tudi Potočki decemberske ustave strogo drži. — Žalibog!

Zdaj se poljski voditelji pogajajo z ministerstvom na Dunaju, in radovedni smo, kako bo ta pogodba končana.

Pravi se, da po tem pridejo na vrsto Tirolci in Slovenci. Če bo res? Zdaj se Tirolci pogovarjajo s Čehi in upati je, da bodo šli z njimi enako pot. Ali ne bi bilo koristno, če bi se tudi slovenski voditelji pogovorili s Čehi?

Pretekli teden je celi svet gledal v Prago. Kder pa so se res godile prav važne stvari. Ministra so se pogajala s českimi voditelji, bila je svečanost Havličekova, odprla se je industrijska izložba in bila je velika svečanost Janeza Nepomucenskega kakor vsako leto, ktere se je letos udeležilo više 15.800 ptujcev. Vse se je vršilo prav mirno.

Ogerska bode prej ko ne dobila novo municipalno postavo, načrt te postavje je sprejet v Deakovem klubu, kar je skorej toliko, kakor da bi bila postava tudi že v zbornici potrjena.

V Hrvaški je ljudstvo zelo razdraženo s tim, da je opozicija izrekla, da se pogodba z Madjari naj revidira, vre zato od dné do dné zmirom bolj, če se ravno vladina stranka trudi ljudstvu dokazati, da je zveza s Madjari Hrvaški zelo koristna; vse to nič ne pomaga, ljudstvo noče nič več vedeti o vladi v Peštu, hoče pa, da se združi Krajna in Dalmacija s Hrvaško, in da se napravi samostalno kraljestvo.

Ruski cesar je bil v Berlinu in govori se, da se je napravila močna zveza med Rusko in Prusko.

V Francoski so možje, ki so spadali k levici, stopili iz ministerstva, in mesto njih so že imenovani drugi ministri, izmed kterih je knez Grammont postal minister zunanjih zadev.

V Bukareštu je novo ministerstvo razglasilo svoj program, kteri se strinja v načelih: „uravnost in postavnost“. Če se bodo tamošnji ministri res tega držali, bi naj šli naši v Bukarešt po ministre.

V Italiji še zmirom republikanci rogovilijo.

V Španiji je ministersko svetovalstvo sklenolo, da se naj izkličje Serrano za kralja če drugače ne bi šlo.

Med turško in grško vlado so se strune spet začele zelo napenjati, ker Grki trdijo, da turški poslanec v Atenah zmirom draži druge vlade soper Grško.

Novičar.

(Zaupnice slovenskim poslancem.) Politično društvo „Soča“ je, kakor smo že povedali, imenovalo poslance g. Hermana, dr. Vošnjaka in dr. Zarnika za častue ude. Diplome je kaligraf Franjo Ferfila prav lepo izdelal. Zaupnice se glasijo: „Slava vелеcenjenemu gospodu N. N. Vaše neprecenljive zasluge za „Slovenijo“ visoko spoštovaje, Vas je politično društvo „Soča“ v Gorici v oběnem zboru dué 24. februarja 1870 enoglasno imenovalo svojega častnega uda. Čast nam je naznaniti, Vam ta sklep, kterega smo posebno veselji.“ — V Gorici 1. aprila 1870. Za politično društvo „Soča“ predsednik: Dr. Lavrič l. r., tajnik: E. Klavžar l. r.

(Katoliško politično društvo) se bode v kratkem napravilo v Mariboru. 22. t. m. je bil prvi shod družbenikov, kterega se je vdeležilo više 80 prihodnih udov; brala so se že napravljena pravila, od vseh nazočih odobrila in poslala do vlade za potrdbo.

(Tabor) za sežanski okraj in tržaško okolico se je odločil na 29. t. m.

(Tabor v Cirknici) je dovoljen na dan 12. junija s sledečimi točkami: 1. Zedinjenje Slovencev v jedno kronovino; 2. vpeljanje slovenskega jezika v šole in uradnije, 3. razširjenje samouprave županištev; 4. prošnja do c. k. deželne vlade, da zaradi hitrejšega odtoka voda po ces. inženirih da preiskavati žrela cerkniškega jezera in v Ložu in Planini; 5. prošnja do c. k. vlade, da pripomore k znižanju vožnine za les, vino in premog po železnicah, in 6. želja, da se pospešijo dela o razvezi gozdnih služnosti (servitutov).

(Toča) je v ponedelek, t. j. 23. t. m. v slov. Gorici posebno po pesnički dolini tako strašno vse pobila, da so morali žita požeti, da še na ta način vendar nekaj haska iz njega dobijo, tudi v vinogradih je najmanj za eno leto trgatvev

odnesla. Tudi od drugih krajev naše lepe slovenske dežele prihajajo enaki hudi glasi. Neki vremenski preroki pravijo, da bomo letos večkrat tako hudo vreme doživeli; Bog daj, da bi bili ti krivi preroki.

(Dr. Toman) je bil 18. t. m. v Mariboru in se je razgovarjal z nekimi tukajšnjimi rodoljubi. Iz tega razgovora se je pokazalo, da smo vsi edini kar se tiče sredstev in pot, ktere moramo rabiti in hoditi v praktični politiki, edini in složni pa tudi smo v konečnih cilih.

(Opozicijski črevljar.) Nekemu črevljaru v Velikem Varadinu v Ogerski, je zelo v srečo segalo, da je minister pravosodja tirjal od mestnega zastopa v Peštu, da naj zboljša ječe in sploh živež jetnikom. Pisal je zato „Biharju“, da g. minister naj ne skrbi tako dobro samo za jetnike, temoč tudi za take uboge črevljare, kakor je pisatelj lista, ker ta mora z svojo rodovino, ki ima osem glav, živeti v jedni sobi, ki se niti prevetriti ne more, s svojimi rokami mora sam svojo veliko družino braniti, ker žena je že več let tako bolena, da ne more nič storiti, in otroci so še vsi majheni; pri vsem tem velikem uboštvu mora na leto plačati 7 gold. dače, in ko je pred kratkim od sejma šel, so ga tolovaji popadli in mu vzeli 45 gold. denarja in pet parov črevljev, ko pa pride domu, najde eksekucijo zaradi neplačane dače „Bog se usmili takemu življenju, takemu blagostanju očetnjave!“ više ubogi črevljar. Če tedaj vlada tako očetovsko skrbi za potepuhe, tate in tolovaje, bi naj skrbela tudi za uboge državljane, ki plačujejo dačo.

Tržna cena pretekli teden.

	V Varaždinu		V Mariboru		V Celju		V Ptuj	
	fl.	k.	fl.	s.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	4	50	5	—	5	20	4	90
Rži	3	65	3	65	3	60	3	50
Ječmena	2	45	0	00	3	65	3	30
Ovsa	2	5	2	45	2	50	2	90
Turšice (koruze) vagan	3	45	3	60	3	40	3	80
Ajde	3	—	3	10	3	45	2	75
Prosa	2	80	2	40	3	50	2	30
Krompirja	2	45	1	70	1	80	1	55
Govedine funt	—	21	—	26	—	24	—	25
Teletnine	—	22	—	26	—	24	—	25
Svinjetine črsteve funt	—	26	—	26	—	24	—	26
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	9	—	—	—	8	50	11	—
" 18"	—	—	5	60	0	—	—	—
" 36" mehkih "	4	—	—	—	6	20	8	—
" 18"	—	—	4	—	—	—	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	—	80	—	60	—	50	—	70
" " mehkega "	—	50	—	50	—	45	—	60
Sená cent	3	—	2	50	1	90	2	60
Slame cent v šopah	2	—	1	70	0	95	1	70
" " za steljo	1	60	1	30	0	85	1	25
Slanine (špeha) cent	38	—	42	—	38	—	40	—
Jajec šest za	—	10	—	10	—	10	—	10

Cesarski zlat velja 5 fl. 86 kr. a. v.

Ažijo srebra 121.25.

Narodno drž. posojilo 96.50.

Loterijske srečke.

V Gradcu 21. maja 1870: **43 15 84 55 69**

Prihodno srečkanje je 4. junija 1870.

Hranilnica

občine mesta Brežic.

Hranilnica občine mesta Brežic, ktera je od c. kr. namestnije v Gradcu 6. prosenca 1870 št. 15844 dovoljena, začne svoje opravke

meseca junija 1870.

Od konca bode uradni dan vsak pondeljek v mestni hiši od 8. do 11. dopoldne, razun tistih pondeljkov, na ktere pade praznik ali sejem v Brežicah. Ta dan se bodo denarji sprejemali in nazaj plačevali, in tudi druga opravila dovrševala. Od denarjev, kteri se v hranilnico vložijo, se bode 5 od 100 obresti plačevalo, od razpsojenih denarjev pa 6 od 100 obresti jemalo.

Za varnost vloženih denarjev je občina Breškega mesta za 10.000 gld. svojega nepremakljivega premoženja zastavila.

Ravnateljstvo

hranilnice občine breškega mesta.